

Yttrande över betänkandet Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till Näringsdepartementet över betänkande Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar enligt förslag till nedanstående yttrande

Regeringen tillsatte 2017 en utredning om kommunal planering för bostäder (N 2017:04) med uppdrag att lämna förslag på hur Boverkets bedömningar av bostadsbyggnadsbehovet ska fördelas på kommunerna. Regeringen beslutade senare att utöka utredarens uppdrag (dir. 2017:85) till att också kartlägga hur kommunerna arbetar med bostadsbehovet hos ekonomiskt svaga hushåll, analysera behov av kompletterande vägledning eller kommunala verktyg samt vid behov föreslå förändringar i lag.

Utredningen menar i sitt betänkande att ansvaret för bostadsförsörjningen visserligen är delat mellan staten och kommunerna men att det saknas en gemensam beskrivning av vad respektive aktörs ansvar innebär, gemensamma begrepp och analysmetoder av bostadsförsörjningsbehovet liksom samordning av de insatser som görs på statlig och kommunal nivå.

Utredningen föreslår att nu gällande lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ersätts av en ny lag i vilken Boverket, länsstyrelserna, regionerna och kommunerna tilldelas följande ansvar:

- - *Boverket* ska definiera och fortlöpande beskriva omfattningen av bostadsbristen på nationell nivå och länsnivå, kvantifiera bostadsbristen ekonomiskt, definiera gemensamma begrepp samt genomföra utvärderingar av insatser mot bostadsbristen.
- - *Regionerna* ska baserat på Boverkets bedömningar göra en analys av bostadsbristen i respektive län samt bjuda in kommuner och länsstyrelsen till ett årligt dialogmöte.
- - *Länsstyrelserna* ska ge kommunerna råd och information, följa upp hur de lever upp till de uppgifter de tilldelas i lagen samt sträva efter att sluta avtal med kommunerna om statlig medfinansiering av insatser mot bostadsbristen.

- - *Kommunerna* ska använda Boverkets bedömningar på länsnivå som underlag för att göra egna bedömningar av bostadsbristens omfattning och ges möjlighet att ansöka om statlig medfinansiering för insatser.

Vänsterpartiet i Stockholms läns landsting instämmer i utredningens bedömning att det finns behov av gemensamma definitioner, tydliga beskrivningar av vad ansvaret för bostadsförsörjning innebär, kvalitetssäkrad analysmetodik och utvecklad samordning mellan aktörer. Att det i högre grad införs gemensamma definitioner, analysmetodik och utvecklad samordning mellan berörda aktörer är välkommet och behövligt. Att regionernas ansvar för bostadsförsörjningen klargörs är även det i grunden positivt, liksom att lokala och regionala aktörer ges tydliga uppgifter för att kartlägga behov av nya bostäder.

Vi tror på att mäta behov av bostäder och bryta ner det på kommunnivå, då får vi ett gemensamt ramverk att utgå från i diskussioner om vem som bygger bostäder eller ej. Av Sveriges tre storstadsregioner är det i Stockholmsregionen som skillnaderna mellan vilka kommuner som bygger bostäder och vilka kommuner som inte gör det är som störst. Det är inte lika stora skillnader mellan byggtakt i kommuner i Stor-Malmö och Stor-Göteborg som i Stockholms län.

I Stockholms län är också stor skillnad på vilka sorts bostäder som byggs i kommunerna. Vissa kommuner tar inte sitt ansvar för alla grupper i samhället, det bör de göra. Vi tror på ett delat ansvar där t ex. även rika kommuner med många höginkomsttagare bygger hyresrätter i flerfamiljshus.

Vi är även positiva till att utredningen fick ett utökat uppdrag att även titta på hur kommunerna arbetar med bostadsbehovet hos ekonomiskt svaga hushåll. Vi är övertygade att utredningen utan ett socialt perspektiv inte skulle ha kunnat komma fram till en helhetsbild av hur behoven av förtydliganden kring bostadsförsörjningsansvaret ser ut idag och inte heller kunna komma med några förslag på förändringar och förtydliganden.

Vi är också positiva till att ingen i lagen ges beslutsrätt över någon annan, men lagen ställer krav på att kommuner och länsstyrelse i respektive län årligen möts i regionernas regi för att uppdatera den gemensamma bilden av bostadsbristen, för att dra lärdom av genomförda insatser och för att koordinera nya insatser. Stockholms läns landsting blir region med bostadsförsörjningsansvar 1 januari 2019, vi ser gärna en Stockholmsregion där alla 26 kommuner gemensamt arbetar för att försörja alla regioninvånare med en bostad som de kan efterfråga.